

Att starta verksamhet med hygienisk behandling

Anmälan

Du som ska öppna en ny lokal där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling måste anmäla detta till miljö- och stadsbyggnadskontoret, **senast 6 veckor** innan lokalen tas i bruk.

Anmälan ska vara skriftlig och ritningar ska bifogas. Miljö- och stadsbyggnadskontoret tar ut en avgift för handläggning av anmälan, enligt Taxa för tillsyn och prövning inom miljöbalkens område, se www.lidingo.se.

Anmälningspliktig verksamhet är hygienisk behandling där det finns risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, nålar eller andra liknande stickande/skärande verktyg: *akupunktur *botox *diatermi *fotvård *piercing *tatuering *öronhåltagning mm.

Kontakta miljö- och stadsbyggnadskontoret när en ny lokal planeras, när du övertar en hygienlokal eller när du byter inriktning på verksamheten. När en ny lokal inrättas eller en befintlig lokal ändras kan bygglov/bygganmälan krävas.

Obs! Om anmälan inte görs innan lokalen tas i bruk så utgår en miljösanktionsavgift.

Lokalens utformning

En lokal för hygienisk behandling bör inte användas till annan verksamhet än den avsedda, t.ex. som bostad eller till omfattande försäljningsverksamhet. Om behandlingslokalen ligger i anslutning till bostaden får varken lokalen eller bostaden vara genomgångsrum. Lokal och inredning ska vara funktionellt utformad och anpassad för verksamheten. Rumshöjden bör normalt sett inte understiga 2,4 meter. Särskilda utrymmen ska finnas för handtvätt, disk, rengöring, kund- respektive personaltoalett och städmaterial. Belysningen i lokalen ska vara tillfredställande. Det är viktigt att lokalen är lätt att städa. Textila golvbeläggningar är olämpliga. Textilier etc. bör vara lätta att rengöra och ska tvättas regelbundet.

Ventilation

Det är viktigt att ventilationen är god och anpassad för verksamheten. För att minska infektionsrisken och begränsa risk för fukt, hälsoskadliga ämnen och dålig lukt måste ventilationen ge tillräcklig luftväxling och temperaturen vara tillfredsställande. Lokalen ska hållas tillfredställande uppvärmd och en temperatur av 20-23°C rekommenderas. Där kemiska ämnen hanteras eller där det av andra skäl kan vara behövt, bör allmänventilationen förstärkas eller kompletteras med punktutlug. Uteluftsflödet (friskluft) bör inte understiga sju liter per sekund för varje person som beräknas uppehålla sig i lokalen.

Vatten och avlopp

Handtvättställ med flytande tvål och engångshanddukar ska finnas lättillgängligt i lokalen. Det ska även finnas separat ho och diskbänk för rengöring av utrustning med rinnande varmt och kallt vatten. Temperaturen på varmvattnet ska hålla minst 50°C vid tappstället. I städförråd ska det finnas utslagsvask för smuts- och städvatten. Tvättning av t.ex. handdukar i lokalen godtas om det finns avskilt utrymme för tvätt och torkning. Tvättning hemma godtas om tvättning och torkning sker åtskiljt från privathantering.

Toalett

Det ska finnas tillgång till personaltoalett med handtvättställ försett med flytande tvål och engångshanddukar. Lokaler med fler än fyra behandlingsplatser bör förses med en separat kundtoalett som utrustas med engångshanddukar och tvål. Kunder bör ej använda personaltoalett. I de fall då behandlingslokalen är inrättad i en del av bostaden bör det finnas en toalett som endast är avsedd för verksamheten.

Sällskapsdjur

Det är inte acceptabelt att ha sällskapsdjur i lokalen.

Tobaksrökning

Enligt tobakslagen är rökning inte tillåten i lokaler dit allmänheten har tillträde, hit räknas hygienlokaler.

Ambulerande verksamhet

Vid t.ex. hembesök eller annan form av ambulerande verksamhet gäller samma krav på hygien, hantering av instrument, smittrening etc. som för stationär verksamhet. Även denna typ av verksamhet är anmälningspliktig och anmälan görs till varje kommun där man bedriver verksamhet.

Avfall

Stickande och skärande avfall som uppkommer vid hygienisk behandling kan vara rakblad, skalpellblad, akupunktur nålar m.m. Bedöms avfallet som smittförande (kontakt med hudvätskor) räknas det som farligt avfall och ska desinficeras. Stickande/skärande avfall ska packas i behållare av plast med tättslutande lock och läggs bland övrigt hushållsavfall. Tejpa ihop behållaren väl så att ingen obehörig kommer åt innehållet och märk den tydligt.

Utrustning

Redskap ska finnas i tillräcklig mängd och engångsmaterial bör användas där det är möjligt. Handdukar och skyddsmaterial ska vara rena för varje kund. Personalkläder bör vara ändamålsenliga och lätta att tvätta samt inte användas för privat bruk. Behandlingsbänkar/britsar ska rengöras mellan varje kund eller förses med engångsöverdrag. Handskar bör finnas tillgängligt i händelse av skadad hud och vid vissa typer av behandlingar och moment.

Rengöring och smittrening

Arbetsverktyg/instrument ska finnas i tillräcklig mängd och vara rena till varje kund. Stickande och skärande redskap ska vara sterila och helst av engångstyp. Rena verktyg förvaras torrt och dammfritt. Stickande och skärande redskap bör vara av engångstyp. I

annat fall ska dessa smittrenas. En fullständig smittrening av instrument och arbetsverktyg sker i tre steg: *rengöring, desinfektion och sterilisering*.

1) Rena produkter är endast för ögat rena. Via *mekanisk rengöring* med diskmedel och varmt vatten avlägsnas organiskt material. Mekanisk rengöring är en förutsättning för att få ett bra resultat i efterföljande desinficering och sterilisering. Närvaro av organiskt material inaktiverar de desinfekterande medlen.

2) Högradigt rena instrument är fria från mikroorganismer som normalt kan orsaka infektion. Högradigt rent nås genom *desinfektion*, d.v.s. kokning i vatten och under lock i minst 5 minuter eller desinfektering med hjälp av ett kemiskt medel med väl dokumenterad effekt eller med diskdesinfektor. Utan desinfektion kan inte steriliseringsutrustningen verka fullständigt.

3) Steril utrustning, d.v.s. fri från levande mikroorganismer, har genomgått *sterilisering* med särskild steriliseringsutrustning. Bäst effekt anses en ångautoklav ha men effekten kan även uppnås i t.ex. en hetluftssterilisator. Det är viktigt att funktionskontrollera utrustningen.

För att nå en fullständig smittrening måste även hygien *kring* processen skötas noggrant! Ytor ska vara hela och rena, desinfektera händerna och/eller använd handskar och ha en god förvaring. Steriliserade instrument bör förpackas för att bibehålla steriliseringen.

Huddesinfektion

Desinfektion av kundens hud är nödvändig när huden ska penetreras. Någon av de desinfektionslösningar som används inom sjukvården före provtagning etc. rekommenderas. Behandla enbart frisk hy.

Generellt där hål görs i huden:

- Behandla inte minderåriga utan föräldrars medgivande.
- Upplys alltid kunden om risk för infektioner.
- Använd sterila nålar, skalpeller etc. och helst av engångstyp annars stycke förpackade
- Desinfektera huden noggrant innan kundens hud penetreras.
- Behandla enbart frisk hud.
- Behandla inte när du är sjuk, eller dylikt, som är överförbart till kund.

Speciella åtgärder

Fotvård

Fotbadkaret ska rengöras och desinfekteras efter varje kund eller förses med insatsskydd av engångstyp. Slipmaskin bör vara utrustad med "dammsug" som samlar upp slipprester. Fotfilare, tänger, borrar och andra arbetsverktyg som används flera gånger ska rengöras och steriliseras efter varje kund.

Håltagning

Kunden ska upplysas om risken för nickelallergi samt riskerna för infektioner vid håltagning i öron eller annan kroppsdel. Håltagningsörhängen eller motsvarande ska inte vara av material som innehåller nickel. Lämpliga material är plast, rött guld eller titan. Nickeltest kan köpas på apoteket. De delar av arbetsverktyget som kommer i kontakt med kundens hud ska vara sterila. Desinfektera kundens hud före håltagning.

Akupunktur

Använd sterila nålar, helst engångsnålar. Använd skyddshandskar av engångstyp för skydd mot smitta.

Tatuering

Färglösningar och koppar för tillredning ska vara sterila för varje kund. Tatuera endast frisk hud. Använd skyddshandskar av engångstyp för att skydda mot smitta. De delar av arbetsverktyg som kommer i kontakt med kundens hud ska vara sterila. Desinfektera kundens hud före tatuering. Använd skyddshandskar av engångstyp.

Egenkontroll

Den som bedriver verksamhet i en hygienlokal ska enligt miljöbalken ha den kunskap som behövs för att skydda människor mot olägenheter som t.ex. smitta. För anmälningsskyldiga verksamheter gäller krav på dokumenterad egenkontroll. De moment i verksamheten som är kritiska ur hälsoskyddssynpunkt, t ex sterilisering och rengöring av instrument samt städning ska regelbundet kontrolleras och dokumenteras. Detta innebär att varje verksamhet/företag måste upprätta rutiner för bl.a. fortlöpande kontroll av dess utrustning. Egenkontrollprogram tas fram i samråd med miljö- och stadsbyggnadskontoret.

Allmänna råd

I Socialstyrelsens allmänna råd om yrkesmässig hygienisk verksamhet (SOSFS 2006:4), finns riktvärden och rekommendationer kring lokalens utformning, utrustning och redskap samt hantering och behandling i lokalen.

Ytterligare information

Socialstyrelsen har på sin hemsida bl.a. gällande allmänna råd, www.socialstyrelsen.se

Lagar och förordningar finns på www.riksdagen.se

Läkemedelsverket, www.lakemedelsverket.se

Naturvårdsverkets Handbok 2001:3 "Egenkontroll- en fortlöpande process"

www.naturvardsverket.se

Vägledning för frisörprodukter, www.ktf.se

Sveriges fotterapeuter, www.fotforbundet.com

Sveriges Professionella Tatuere, www.swedishtattoo.com

Anmälan om verksamhet med hygienisk behandling

Anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFA 1998:899)

Anmälan ska ha inkommit till miljö- och stadsbyggnadskontoret senast 6 veckor innan lokalen tas i bruk

Verksamheten

Lokalens namn	
Lokalens adress	Postnummer och ort
Verksamhetsutövare	Person-/organisationsnummer
Telefon, mobiltelefon	E-post
Kontaktperson	Telefon, mobiltelefon
Verksamhetsstart planerad till	
Faktureringsadress om annan än ovan	

Fastigheten

Fastighetsägare F	astighetsbeteckning
Adress	Postnummer och ort
☐ Befintlig lokal Byggår den	☐ Nybyggd lokal Bygglov/byggnmälan beviljad den

Typ av verksamhet

Kryssa i alternativ	Ange antal behandlingsplatser
☐ Akupunktur	
☐ Hudterapi, skönhetsbehandling (diatermi, botox mm)	
☐ Fotvård	
☐ Piercing	
☐ Tatuering	
☐ Öronhåltagning	
☐ Annat	

Beskrivning av verksamheten

Beskriv verksamheten kortfattat:

Bilagor

Till anmälan ska bifogas:

- Skalenlig ritning 1:50 över anläggningen. Rumsbeteckning (t ex städ, toalett) och fast inredning ska vara inritade
- Situationsplan i skala ca 1:500 (t ex tomtkarta) som visar fastigheten med lokalens tänkta placering
- Protokoll från obligatorisk ventilationskontroll inkl luftflödesprotokoll (OVK)
- Processbeskrivning

Dessutom ska följande handlingar bifogas om de finns i verksamheten

- Redovisning av radongasmätning
- Egenkontrollprogram

Jag har tagit del av miljö- och stadsbyggnadskontorets informationsblad

ja

nej

Upplysning

Om livsmedelshantering ska bedrivas vid anläggningen ska detta anmälas till miljö- och stadsbyggnadskontoret. Livsmedelshantering kan kräva registrering.

Ändrad användning eller nybyggnation kräver bygglov. Ansökan om bygglov och bygganmälan gör du hos miljö- och stadsbyggnadskontoret.

Beroende på vilken verksamhet som planeras kan även kontakt med andra förvaltningar vara nödvändig, t ex tekniska förvaltningen.

Underskrift av sökanden

.....
Datum

.....
Namnteckning

.....
Namnförtydligande

Avgift för handläggningen uttas enligt Lidingö stads taxor och avgifter. Se www.lidingo.se.

Ovanstående uppgifter kommer att behandlas i enlighet med reglerna i personuppgiftslagen.